

Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueellinen merimetsoyhteistyöryhmä

Paikka: Teams-videokokous

Aika: 11.6.2020 klo 9-12

Kokousmuistio

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen, yhteistyöryhmän jäsentietojen päivittäminen

Puheenjohtaja Jaana Höglund avasi Teams-kokouksen klo 9.00. Osallistujat todettiin suullisen esittelyn avulla. LIITE 1 Asialista hyväksyttiin. Jaana esitteli nykyisten jäsenten listauksen ja mahdollisista muutoksista tai lisäyksistä listaan keskusteltiin. ELY-keskus lähettää kyselyn niihin organisaatioihin, joiden edustaja oli epäselvä.

2. Yhteistyöryhmän kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Osa seurantaryhmän jäsenistä toivoi alueellisen yhteistyöryhmän puheenjohtajan vaihtoa, ja tässä kokouksessa keskusteltiin vaihdon mahdollisuudesta. ELY-keskus ja ympäristöministeriö hyväksyvät, että ryhmälle valitaan uusi puheenjohtaja ELY-keskuksen ulkopuolelta. Uuden puheenjohtajan tulee pystyä toimimaan roolissaan puolueettomasti, johtaa keskustelua, omata asiantuntemusta merimetso-ongelmista sekä pyrkiä löytämään ratkaisuja ristiriitaisiin kysymyksiin. Kokemusta hallinnosta tai puheenjohtajuudesta on hyödyksi tehtävässä. On tärkeää, että eri organisaatioilla on laaja luottamus puheenjohtajaan. Tässä kokouksessa Jaana Höglund toimii puheenjohtajana ja Hanna Backman sihteerinä.

Päätös: Alueellisen yhteistyöryhmän jäsenet lähettävät ehdotuksensa puheenjohtajaksi viimeistään kesäkuun lopussa Jaana Höglundille (jaana.hoglund@ely-keskus.fi). ELY-keskus kokoaa listan ehdokkaista ja lähettää sen koko ryhmälle, jotta jäsenillä on mahdollisuus kommentoida ja antaa kirjallisia näkemyksiään sähköpostin kautta ELY/Jaana Höglundille elokuun puoliväliin saakka. Seuraavassa yhteistyöryhmän kokouksessa valitaan uusi puheenjohtaja.

3. Pöytäkirjantarkastajien valinta

Päätös: Stefan Thölix ja Paavo Rantala valittiin pöytäkirjantarkastajiksi.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Päätös: Kokouspöytäkirja esiteltiin ja hyväksyttiin.

5. Ympäristöministeriön ohjekirje

Puheenjohtaja Jaana Höglund esitteli ympäristöministeriön ohjekirjeen. Todettiin, että kirje on pitkälti samanlainen kuin ohjekirje vuodelta 2016 ja muistuttaa siitä, että alueellisten yhteistyöryhmien tulee koota toimenpidesuunnitelmat ja kuvailla ongelma-alueita tarkemmin. ELY-keskus osallistuu työhön jatkossakin. Poikkeuslupiin

liittyvien ohjeiden yhteenveto ja päivittäminen on edelleen työn alla Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa. Keskusteltiin tyytymättömyydestä siihen, että lausuntoja ei ole otettu huomioon eivätkä ne ole johtaneet muutoksiin merimetsostrategiassa. Myös LUKEn tutkimustuloksia nostettiin esille. Tutkimus merimetsan vaikutuksista Merenkurkun ahvenkantoihin julkaistaan piakkoin. Tarkastelussa on käynyt ilmi, että suurilla pesivillä merimetsoesiintymillä on merkittävä vaikutus paikallisiin ahvenkantoihin. Tutkimuksesta voi olla hyötyä lupaprosessissa.

Päätös: ELY-keskus lähettää ympäristöministeriöön kyselyn siitä, miten merimetsostrategiaan liittyvien lausuntojen kuulemisprosessi on mennyt. Sähköposti lähetettiin tiedoksi alueelliselle yhteistyöryhmälle.

6. Kansallisen merimetsostrategian ja toimenpidesuunnitelman toimeenpano

Jaana Höglund esitteli lyhyesti merimetsostrategian toimenpiteet, joista oli jo keskusteltu seurantaryhmän kokouksessa. Toimenpiteet löytyvät esittelystä, joka on liitteenä 2.

a. resurssit ja aikataulu

Keskusteltiin muiden alueellisten ryhmien välisestä yhteistyöstä, yhteistyöstä lupaviranomaisten kanssa, paikallisesta tutkimuksesta ja tiedonvälityksestä. Kokouksen osallistujilla oli eri näkemyksiä muiden alueellisten ryhmien tilanteesta, kuitenkin oltiin sitä mieltä, että laajempi yhteistyö olisi hyödyksi. Resurssipula nostettiin esille. Yhteyksien ja yhteistyön ylläpitämiseksi vaaditaan aikaa ja resursseja.

Pyyntitilastojen seuranta ja menetelmien kehittäminen ajankohtaisen kalastustilanteen seuraamiseksi nostettiin esille. Kalastukseen ja kutualueisiin liittyvää tietoa voisi koota yhteen sähköiseksi kartta-aineistoksi (GIS-data), joka olisi suoraan lupaviranomaisen saatavilla ja jota voisi päivittää säännöllisesti. ELY-keskus välittää tietoa nykyisestä merimetsotilanteesta, mutta myös jäsenillä on velvollisuus välittää tietoa omassa organisaatiossaan. Tulevaisuudessa SYKEssä lasketaan myös muut lintukannat merimetsoinventointien yhteydessä. Lämpötilasummakartat, joita on tehty koko Suomen saaristoalueille, voisi käyttää kalan tärkeimpien kutualueiden kartoittamiseen. Lupaviranomaisen pitäisi olla tietoinen tästä työkalusta, mutta karttojen tulkinta aiheuttaa todennäköisesti ongelmia eikä karttoja käytetä poikkeuslupaprosessissa.

Kokous nosti esille myös ongelman, että on epävarmaa, mitkä merimetsotoimenpiteet ovat tehokkaita ja että toimenpiteiden seurantaa ei ole ollut mahdollista tehdä. Merimetsokantojen salmonellatilanteesta keskusteltiin. Lintujen terveystilanteen seuranta toivottiin lisättäväksi yhdeksi toimenpidekohdaksi.

Päätös: Kalatalousalueet otetaan mukaan yhteistyöhön toimenpideohjelman päivittämiseksi.

Päätös: Lupaviranomainen (Varsinais-Suomen ELY-keskus, Salli Uljas) kutsutaan seuraavaan alueellisen yhteistyöryhmän kokoukseen. Tämän tapaamisen yhteydessä keskustellaan tulevasta yhteistyöstä ja lupaviranomaisen mahdollisuuksista osallistua toimenpidesuunnitelman päivittämiseen.

Päätös: Patrik Byholm voitaisiin kutsua kokoukseen esittelemään ajankohtaista tutkimusta (GPS-lähettimien käyttö merimetsoilla). Myös Lari Veneranta voisi esitellä tuloksia ajankohtaisista merimetsotutkimuksista.

Päätös: Tietoa koostetaan ja toimenpidesuunnitelmaa päivitetään yhteistyöryhmässä.

7. Alueen poikkeusluvut

a) Saapuneet päätökset

Oravaistenlahden hakemus, joka tehtiin vuonna 2016, palautettiin Vaasan hallinto-oikeudesta Varsinais-Suomen ELY-keskukseen uutta käsittelyä varten. Sommarögrundin osalta on saatu lupa tehdä merimetsoon kohdistuvaa tutkimusta (GPS-lähettimen käyttö merimetsoilla).

b) Vireillä olevat hakemukset

Kokkola Rödsön osakaskunta on hakenut poikkeuslupaa, hakemus on parhaillaan käsittelyssä Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa. Korsnäs-Malax, Sydösterbottenin kalatalousalue on käsittelyssä Vaasan hallinto-oikeudessa. Kristiinankaupungin-Isojoen kalatalousalueen hakemus on käsittelyssä Vaasan hallinto-oikeudessa.

8. Muut asiat

Keskusteltiin ajankohtaisesta merimetsotutkimuksesta. Elokuun aikana julkaistaan Revöfjärdenin ahventutkimus (LUKE). Österbottens fiskarförbundetin puitteissa tehdyssä pro gradu -työssä merkittiin 40 taimensmolttia. Kaksi merkinnöistä oli päätynyt 15 km päässä jokisuistosta sijaitseviin merimetsoyhdyskuntiin. Patrik Byholmin tutkimuksessa, jossa merimetsalle laitettiin GPS-lähettimet, on ainakin kaksi lintua merkitty. Yksi linnuista on liikkunut kauempana Sommarögrundista.

9. Seuraavat kokoukset**a) Yhteistyöryhmä**

Päätös: Ryhmän seuraava tapaaminen on 8.9.2020 klo 16.

b) Seurantaryhmä

Päätös: Tällä hetkellä ei ole tarvetta tavata.

10. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 12.03.

Puheenjohtaja: _____
Jaana Höglund

Sihteeri: _____
Hanna Backman

Pöytäkirjantarkastajat _____
Stefan Thöliz

Paavo Rantala

LIITTEET

1. Osallistujalista
2. Ajankohtaista, puheenjohtajan valinta ja merimetsostrategian toimenpiteet